

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie złp. 12—miesięcznie złp. 4.
Ner pojedynczy gr. 6.

N° 261

Prenumerata na prowincji z opłatą pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 25 Września 1828 roku we Czwartek.

WIADOMOŚCI HANDDOWE

LONDYN d. 12 września — Od dnia dzisiejszego nowy bil zbożowy zaczął być obowiązujący, sklarowano albowiem wielką partię pszenicy hamburskiej na konsumcję krajową za opłatą cła, które w tych dniach na 25 s. 8 d. niższe zostało. — Na tutejszym targu zbożowym zaczyna pokazywać się ruch co raz większy, a to z powodu znacznych zakupień na rachunek francuski i pomnażającego się żądania o stare ziarno na miejscowe potrzeby, za które chętnie 2 s. drożej płać. Za piękną pszenicę gdańską z pod klucza rządowego płać 54 do 56 s; za hamburską i pomorską 40 do 45 s. Suchej pszenicy angielskiej niewiele było na targu i prędko ją rozkupiono; w ogólności pszenica angielska nie jest najlepsza i najwięcej jest takiej, którą suszyć w suszarniach potrzeba. Owies bez pokupu spada nieco w cenie. O jęczmieniu zaczynają mocno się dopytywać.

WIADOMOŚCI KRAJOWE I ZAGRANICZNE.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Rozkaz dzienny do wojska Polskiego.

W kwaterze głównej w Warszawie dnia 6 (18) września 1828 roku.

Za Najwyższym Rozkazem.

Postępują na podporuczników.

W szkole aplikacyjnej.

Uczniowie teje szkoły: Felicjan Szmidtowski, z przeznaczeniem do kompanii 1 pozycyjnej artylerji pieszej; Adolf Gerschów i Ludwik Tonnes, oba z przeznaczeniem do korpusu inżynierów; i książę Borys Czetwertyński, z przeznaczeniem do pułku 2 ułanów.

Liczyć mają starszeństwo.

W gwardji.

W pułku strzelców konnych: Adjunkt sztabu głównego, z pułku 2 ułanów, kapitan Jan Wołowski, z zostawieniem go przy teraźniejszych obowiązkach.

W pułku grenadierów: Adjutant polowy przy jenerale brygady hrabi Krukowieckim, z pułku 2 piechoty linjowej, kapitan baron Ignacy Bertrand; adjutant polowy przy jenerale dywizji Żółtowski, z pułku piechoty linjowej Jego Cesarzewiczowskiej Mości Wielkiego Xięcia Konstantego N 3, kapitan Michał Chetmoński; i adjutant polowy przy jenerale brygady Blumer, z pułku 8 piechoty linjowej, kapitan Teodor Podczaski, wszyscy trzech z zostawieniem ich przy teraźniejszych obowiązkach.

Umieszczony zostaje.

W korpusie inwalidów i weteranów.

Z pułku ułanów Jego Królewiczowskiej Mości Xięcia Oranji N 1, porucznik Antoni Mariski, z przeznaczeniem do kompanji 10 weteranów.

Przeniesieni zostają.

Do bataljonu 1 weteranów czynnych.

Z bataljonu 3 weteranów czynnych, podporucznicy: Józef Olszański, Wincenty Furgałowicz, Walenty Borakusiak, i Michał Sierakowski.

Do bataljonu 2 weteranów czynnych.

Z bataljonu 3 weteranów czynnych, podporucznicy: Alexander Gliński i Leon Bułhak.

Do bataljonu 3 weteranów czynnych.

Z bataljonu 1 weteranów czynnych, podporucznicy: Józef Przybylski, Jan Smoleński, Tomasz Budzyński i Walerjan Sierżputowski. Z bataljonu 2 weteranów czynnych, podporucznicy: Antoni Czerwinski i Mateusz Raszkiewicz.

Wykreśleni zostają z kontrol.

W korpusie inwalidów i weteranów.

Podporucznik inwalidów Jakób Flekiński, zmarły w dniu 20 sierpnia (4 września) r. b.

Za dopuszczenie się czynu hańbiącego.

W piechocie.

Z pułku 2 linjowego, podporucznik Wincenty Sakowski.

Za nieprzyzwoite sprawowanie się.

W korpusie inwalidów i weteranów.

Porucznik inwalidów Stanisław Święczewski.

Naczelnny Wódz

(podpisano) KONSTANTY

W. X. R.

Zgodno z oryginałem

p. o. szefa sztabu głównego jenerał brygady,
Siemiątkowski.

— *Kommissja rządowa spraw wewnętrznych i policji.*

Lubo przy rozporządzeniu jeszcze pod dniem 12 listopada 1827 do wszystkich kommissji wojewódzkich wydaniem, zakomunikowała tymże instrukcją przez radę ogólną lakarską królestwa polskiego sporządzoną, a mającą służyć do ochronienia owiec od ospicy, jakoteż leczenia i wytepienia tej choroby, skoro się w której trzodzie okaże, i to z poleceniem podania rzeczonoj instrukcji przez dzienniki wojewódzkie do wiadomości publicznej, niemniej przeto uznając kommissja rządowa spraw wewnętrznych i policji, za rzecz pożyteczną przy-

pomnieć mieszkańcom w tym względzie zaszczerp rozporządzenia, jako też zwrócić uwagę publiczności na przepisy przez JP. D. S. Reutera naczelnego weterynarza w Węgrzech udzielone w piśmie periodycznym w Pest wyszłym pod tytułem: *Der allgemeine ekonomische Sammler*, a zamieszczone w Nr. 94 gazety korespondenta warszawskiego z dnia 25 listopada 1815, nareszcie na sposób szczepienia ospy w szmatkach uszowych owiec, wskazany przez cesarsko-rosyjskiego nadwornego radcę P. Brodskiego w dziele S. J. Teuffels *Magasin für theoretische und praktische thierheilkunde* Carlsruhe 1811 1 bandt 2 heft. St. 250; podaje również do wiadomości publicznej jeszcze krótką naukę o sposobie szczepienia owiec, dla ochronienia ich od ospy naturalnej, zamieszczoną w Nr. 35 pisma periodycznego pod tytułem *Gospodarz wiejski i domowy*, w Saxonji wychodzącego; którą nauką w skutku najwyższego rozkazu w Dreźnie d. 1 lipca r. b. do publicznej wiadomości podaną została. — W Warszawie dnia 12 września 1828. Minister prezydujący (podpisano) T. Mostowski. Sekretarz jeneralny (podp.) A. Karski.

Nauka o sposobie szczepienia ospy owcom dla ochronienia ich od naturalnej.

W Nr. 85 pisma periodycznego, pod tytułem: *Gospodarz wiejski i domowy*, w Saxonji wychodzącego, w skutku najnowszego rozkazu podano w Dreźnie d. 1 lipca r. b. do wiadomości publicznej, co następuje:

Ospa naturalna u owiec, panując od lat kilku tak w różnych okolicach królestwa Saskiego jak i w sąsiedzkich krajach, w miarę swojej zjadliwości, umarzała połowę lub trzecią część trzody, i przebywając 3 do 4 miesięcy w każdej owczarni, pogorszała i znacznie zmniejszała ilość wełny.

Prócz tych znacznych strat, dla właścicieli choroba dotkniętych trzód, ospa owcza ma jeszcze szkodliwy wpływ na inne, do czasu od niej wolne owczarnie, utrudzając lub tamując zupełnie handel owcami i wełną.

Ponieważ ta choroba z powodu lotności pierwiastku zarazliwego i wielorakiej sposobności rozszerzania się tegoż, do odległych owczarni bardzo łatwo wprowadzona, i nawet przez najtroskliwsze zaradze środki, od tychże nie zawsze wstrzymana być może, wypływa z tad, iż szczepienie owcom ospy jest bez wątpienia środkiem z-radezym, zasługującym na polecenie go wszystkim właścicielom owczarni i ekonomom. Gdy prócz tego, że przy stosownem użyciu rzeczonego środka, owce szczepione zostają zupełnie zabezpieczone od ospy naturalnej; operacja ta ma jeszcze tę korzyść, iż wokolicznościach najprzyjaźniejszych przedsięwzięta być może, i cała trzoda chorobę z najmniejszą stratą w krótkim czasie odbywa.

Dla osiągnięcia ze szczepienia owcom ospy tych wszystkich korzyści, bardzo wiele zależy na czasie, w którym się szczepi, na wyborze owiec do szczepienia i limfy do tego zamiaru, jakoteż na dokładnem postąpieniu przy tej operacji, i nareszcie na troskliwem traktowaniu zaszczerpienych owiec.

Tym końcem podają się do wiadomości publicznej następujące przepisy:

1.) Ponieważ ospa owcza rozszerza się coraz dalej, wypada ząd potrzebą, iżby właściciele owczarni, dla zastąpienia tychże od zamienionej choroby, zdecydowa-

li się do szczepienia ospy, chociaż takowa zaraza jeszcze w pobliżu nie panuje; w tym bowiem razie odnoszą tę korzyść, że mogą obierać najlepszą porę roku i czas pogodny. Najprzystatniejsze do tego zamiaru są miesiące wrzesień i październik, gdyż w tychże powietrze bywa pospolicie dobre, to jest stałe i niezbyt gorące, skutki strzyży przebyte są, jagnięta tak dalece dorosły, że wspólnie z resztą trzody szczepione i na paszę wyganiane być mogą. Wrazie naglącym, to jest, kiedy ospa naturalna w miejscu lub bliskości już wybuchła, szczepienie teje jest zawsze środkiem, za pomocą którego większa część trzody ocaloną zostaje.

2.) Jeżeli szczepienie ma mieć pożądaný skutek, więc na tém zależy, ażeby trzoda do tej operacji przeznaczona, była zupełnie zdrowa, to jest wolną od wodnej puchliny, motylic, robaków w płucach i zawrotu tła, jako też od choroby, według wyrażenia prowincjonalnego w Saxonji używanego, zwanęj *Traterkrankheit*. Owce chorowite od szczepienia wyłączać i jak najrychlej odosobnić należy, gdyż nie tylko ich utraty w ciągu choroby z pewnością spodziewać się można, lecz jad ospowy otrzymuje w nich znowu ową zjadliwość, przez którą rozszerza się wkrótce powszechnie, i nawet z resztą zdrowe owce wytopia.

3.) Materją ospową, którą sprawia u zdrowych owiec ospę ochronną, jest mętny limfatyczny płyn w kroście ospowej owcy, od 9 do 11 dnia zarazy zawarty. Weznieśniej niemasz jeszcze tego płynu, lub jest wodnistym, a później staje się gęsty, ropiasty, i w obu razach jest niezdatnym do szczepienia; gdyż, albo wcale nieskutkuje, lub tylko niepewnie. Dla wynalezienia limfy do brych własności, należy z pomiędzy owiec na ospę chorujących te wybierać, które przed nastaniem zarazy zupełnie zdrowymi były, i które w skutku choroby niewiele cierpią. U takich owiec wyszukują się w oznaczonym czasie na gołych lub tylko małą ilością wełny okrytych miejscach ciała, krosty ospowe, dobrze ukształcone i należycie wypełnione z czerwonym obwodem; takowe przekalają się igłą szczepialną, dla zaszczerpienia limfą innych owiec, lub takowa limfa zbiera i zachowuje się, dla przesłania teje w odległe miejsca w rurkach szklanych, małych fiaszeczkach, lub między dwiema szklannymi tabliczkami. Kiedy jednak ospa naturalna jeszcze nie wybuchła, lub nie panuje jeszcze tak blisko, ażeby się jej rychłego wybuchnięcia obawiać należało, można limfę zrobić tak łagodną, przez powtarzane szczepienie różnych, do tego szczególnie wybranych, zdrowych owiec, że takowa, ile wielorakie doświadczenia uczą, lotnego pierwiastku zarazliwego zawierać nie będzie, sprawując zawsze tylko jedną krostę ospową. Tym sposobem oczyszczoną materją do szczepienia, nawet w wielkich owczarniach przez cały rok utrzymywaną być może, wyłączywszy 60 do 80 roczniaków od ogólnego szczepienia, i następnie szczepiąc z tychże co dni 11, za każdą razą po sztuk dwie.

(Dokończenie nastąpi.)

— *Kommissja województwa Mazowieckiego.* — Podaje do wiadomości powszechnej, iż urządzenie przez kommissją województwa Mazowieckiego w dniu 22 lipca 1826 r. Nro 2342 ogłoszone, którym skóry surowe furzane z Rosji do Polski na rzecz fabryk krajowych deklarowane i sprowadzone, od szczegółowego ich plombowania uwolnione zostały, reskryptem kommis-

sji rządowej przychodów i skarbu z dnia 10 Lipca r. b. Nro 45455 rozciągnięte również jest i do skór surowych z wolnego miasta Krakowa do kraju tutejszego przez fabrykantów i do ich własnych zakładów sprowadzanych, w skutku czego komory celne i rzędu odebrały rozkaz, ażeby od daty odebrania niniejszego, zamiast szczegółowego plombowania każdej sztuki skór tego rodzaju, obliczały dokładnie ich ilość, i po osznurowaniu bryk lub pak, tudzież po opłombowaniu onych powierzchniów tak, aby nie z nich w transporcie ujętym być nie mogło, do dalszej ekspedycji komor konsumowych i konsumowo-składowej w Warszawie przepuszczają, które również po uskutecznieniu tej rewizji bez szczegółowego plombowania, skóry w mowie będące, skoro na użytek fabryk krajowych deklarowane będą ekspedjować mają. — Działo się w Warszawie d. 26 sierpnia 1828 roku. — Za radę stanu prezesa, referendarz stanu, kommissarz wojewódzki: *Koźuchowski*. — Sekretarz jeneralny: *Filipecki*.

— Dnia 23 b. m. przeniósł się do wieczności s. p. Józef Lipiński radca Kom. rząd. w. r. i o. p. wizytator jenerałny szkół król. pol. kawaler orderu s. Stanisława kl. II, w roku życia 64. Exportacja ciała odbyła się dnia dzisiejszego o godzinie 5 po południu z pałacu Kazimierowskiego do kościoła s. Krzyża, a żałobne zaś nabożeństwo w dniu jutrzejszym o 9 zrana, na które familja, przyjaciel i znajomych zaprasza.

— Fryderyk Wolter doktor med. i chir. powszechnie szacowany, w dniu 22 b. m. rozstał się z tym światem, przeżywszy lat 58.

— W Hamburgu d. 19 września, listy zastawne król. pols. płacono 85½, żądano 86 za sto.

— Dziś rano zimna stopni trzy.

ROSSJA. — Wojenny gubernator kijowski zarapportował senatowi rządzącemu, dnia 7 sierpnia, że Najjaśniejszy Pan, magistratowi Kijowskiemu, niemniej pułkownikowi Poniatowskiemu i kupcowi 3 giedy Bubnowi, najwyższą życzliwość za to kazał oświadczyć, iż lewej kolumnie korpusu gwardji podczas przechodu przez Kijów, rozmaitych dostarczali zasiłków, co N. Pan uważa za dowód uległości dla swój N. osoby i wdzięczności niemniej przywiązania dla wojska, które ponosi trudy dla dobra ojczyzny. — *Z Tyflis, dnia ósmego sierpnia.* — Pośpieszamy donieść o nowych wawrzynach, jakimi się okryło wojsko rossyjskie pod dowództwem hr. Paszkiewicza erywańskiego. Odebraliśmy od oddzielnego korpusu kaukazkiego następujące w tej mierze doniesienia urzędowe: Jenerał adjutant hra. Paszkiewicz erywański, zostawiwszy pod Kars oddział jenerała majora Bergmana, wyruszył z resztą wojska swego korpusu dnia 16 lipca prostą drogą ku twierdzy Achalkalaki. Droga ta, ciągnąca się na 100 wiorst, przerzyna wyższe łańcuch gór czyldyrskich, które po części przez całe lato u szczytu okryte są śniegiem. Tego rodzaju góry utrudzały niezmiennie przeprowadzenie wielkich transportów i artyllerji wałowej, ale niestrudzone naciężenia wojska, które wszędzie usposobiło sobie przejście i drogi, pokonały wszystkie przeszkody. Nieprzyjacieli nie napastował nas w pochodzie, dopóty, dopóki czoło wojska nie zaczęło schodzić z najwyższego szczytu gór na równiny Achalkalaki. Dnia 22 pokazało się naprze-

ciw naszego lewego skrzydła na odległej górze 400 jazdy Karapapachkiej; oddział ten cofnął się natychmiast, jak tylko spostrzegł, że pułk kozaków dońskich przeciw niemu wystany został. Dnia 13 stanęło wojsko pod twierdzą i rozłożyło obóz o 3 wiorst. od niej między rzeczkami Taparawan i Gandara Tezai. W tym samym czasie naczelną wodzą z przednimi strażami rozpoznawał okolice. Twierdza Achalkalaki składa się z kamiennego muru z wieżami; nie ma wałów, ale z dwóch stron płyną koło niej między spadzistymi brzegami dwie wspomniane rzeczki. Na wzgórzu od strony północnowschodniej leży zamek otoczony murami i wieżami, które sterczą nad wszystkie budowle twierdzy. Za obrębem twierdzy znajdowały się dawniej dosyć obszerne przedmieścia, ale oddawna w ich miejscu pozostało gołe pole; zamek jest najwyższym punktem w całej okolicy, a tylko lewy brzeg Gendar Tezaja jest znacznie górzysty. Gdyśmy się do Achalkalaki zbliżali, nie spostrzegaliśmy u nieprzyjaciela żadnego do obrony przygotowania; patrole nasze podjeżdżały pod twierdżę o wystrzał karabinowy, a z twierdzy ani razu przeciw nim nie wystrzelono, chociaż na murach i w mieście mnóstwo powiewało chorągwi. Okoliczność ta dała powód naczelnemu wodzowi do wystania do bramy twierdzy urzędnika, dla wejścia w układy z dowódcą załogi. Gdy zatem radca kolegjalny Sachno Uściłowicz z tłumaczem na 100 kroków do murów się przybliżył, wyszło na przeciw niego z twierdzy czterech uzbrojonych, którzy na propozycję poddania miasta, odpowiedzieli: Nie jesteśmy, ani Erywańczykowie, ani Karawowie, ale Achalzycy (od nazwiska kraju i stolicy) i nie mamy ani kobiet, ani własności; jest nas tysiąc i gotowi jesteśmy poleźć na murach naszego miasta. «

(Dokończenie nastąpi.)

AUSTRIA. — Donoszą z Trjestu podług listów bezpośrednio z Korfu odebranych, które są daty 13 z. m. że zawinął do Nawarynu okręt linjowy i sześć fregat przeznaczone pod rozporządzenie Ibrahima paszy; wszystkie zdaje się zapowiadać, że Egipcjanie opuszczają Morze przed przybyciem tamże wojska francuzkiego; rzeczone okręty wypłynęły dnia 21 Lipca z Alexandrii. (G. N.)

ANGLJA. — Londyn dnia 10 września. — Donoszą z Ameryki północnej, iż Boliwar mianował gubernatorem wojskowym prowincji Mompox pułkownika hrabię Adelereutz, najstarszego syna znanego szwedzkiego jenerała który dowodził zstawa w Finlandji i poźniej do zmiany tronu wiele się przyłożył. Młody Adelereutz był poprzednio gubernatorem w Kartagenie. — Król J. zapadł nieco na zdrowiu, tak, iż musiano wezwać pomocy lekarskiej. — Lord Melville mianowany został następcą księcia Klarencji w urzędzie wielkiego admirała. Lord Ellenborough został prezydentem kontroli w miejsce lorda Melville. — Na oceanie atlantyckim namnożyło się dużo kaprów a raczej rozbojników morskich, używających bandery Kolumbijskiej; więc cesarza marokańskiego, zabrały już drugi okręt angielski na przesmyku gibraltarskim. — Donoszą z Nowogojorku: Zdaje się, że czynią wielkie przygotowania do handlu przekradkowego przez Kanadę do krajów zjednoczonych Ameryki północnej, bo znaczne ładunki

sukna i wyrobów wełnianych w gatunkach poślednich, przeznaczone do Nowego Jorku, udają się najprzód do rzeki S. Wawrzeńca. — W Paryżu, Hamburgu, Amsterdanie i w innych miastach północnych tak znacznie jest żądanie o zło, że płać go 7½ do 8 proc. wyżej; wyrachowano, że na suwerendorach angielskich, gdyby je tam przesłano, byłoby pół proc. czystego zysku.

Dnia 12 września. Do Falmouth przybyło znowu wielu wychodźców portugalskich z Ferrolu i Koruny, na 4 hiszpańskich i na jednym szwedzkim okręcie. — Statek parowy *Merkury* dla rządu greckiego kupiony, musiał zawinąć do portu lizbońskiego dla nagłej naprawy. — Z trzech tysięcy Irlandczyków którzy w roku zeszłym do Brazylii popłynęli, wraca teraz 1200 w jak najopłakanszym stanie; tymczasem z 25,000, którzy także w roku zeszłym udali się do Ameryki północnej, większość zaczęła wzywać swych krewnych i przyjaciół, aby pośpieszali za nimi. Margrabia Sligo, zakupił wielką przestrzeń ziemi w kraju Vandiemien na osiedlenie tam Irlandczyków. — Królowa portugalska donna Marja II, odbędzie podróż swoją do Wiednia pod nazwiskiem siostry Oporty; dnia 5 lipca wypłynęła z Rio na fregacie *Imperatriz*, której towarzyszą dwie korwety. — Posiedzenie ciała prawodawczego w Buenos-Ayres zagajone zostało na dniu 14 czerwca stosownem od rządu poselstwem, w którym była wzmianka o nadziei bliskiego zawarcia pokoju z Brazylią. — Rozeszła się wiadomość, że kompanja wschodnio-indyjska ma zamiar zniżyć po sześciu miesiącach prowizję roczną od swych obligacji z 4 na 3 proc. Z powodu tego spadły jej obligacje z 102 na 89. Ponieważ kompanja ma wydanych obligacji za 4 miliony fun. szt., oszczędziłaby więc 40,000 fun. szt. na rok. — Papiery francuskie znacznie poszły w górę, co także miało wpływ na polepszenie kursu papierów angielskich. — Dotąd oficerowie będący na pół żołdu, nie utracali go przyjmując obowiązki służby cywilnej; teraz wyszło urządzenie, że oficer będący na pół żołdu, traci takowy, gdy wejdzie w obowiązki cywilnego urzędowania, czy to w Anglii czy w osadach; ci których ten rozkaz zastał już w obowiązkach, pozostają i nadal przy swojej pensji retyrowej. — Zdaje się, że niechęć między katolikami i protestantami irlandzkimi, doszła do najwyższego stopnia. — Piszą z Nowego Jorku, że według wszelkiego podobieństwa, pan Adams terazniejszy prezydent stanów zjednoczonych, utrzyma się na drugim cztery lata, jeżeli tylko nie przeskodzi mu w tym ostatnia taryfa celna, która wielu nieukontentowanych narobiła.

Dnia 13 września — Jenerał Valdez kazał wywieść z Madeiry bardzo wielu więźni i tych wszystkich, którzy jako stronnicy Don Miguela znani mu byli. — Gazety Nowego Jorku z dnia 17 sierpnia donoszą podług listów pisanych dnia 22 lipca z Kartagenu, że Bolívar dowiedziawszy się od jenerała Sucre, iż Peruwjanie na Boliwję uderzyli, wypowiedział im wojnę, i wydał odezwe wzywającą mieszkańców do broni. Na kępach nałożono podatek patentowego po 600 piastrow na większych, a po 25 piastrow na małych. W Lima zbuntował się lud: zrzucono z urzędu pana Lamar, a w jego miejsce ustanowiono przyjaciela Boliwara znanego Sta Kruz. Odezwa dnia 15 lipca wydana w Walencji, donosiła Paez o wyniesieniu Boliwara na dyktatora; wszy-

stkie graniczne prowincje są za nim. — Podług gazety wychodzącej w Jamajce z dnia 25 lipca, przyjęto Boliwara w Kartaginie z najwyższym zapalem. W Chagres i w Portobilla przez trzy nocy były domy oświetlone. — Admirał Ricord przybył dnia 20 z. m. z okrętem linjowym rossyjskim *Fère-Champenoise* do Gibraltaru. Reszta eskadry rossyjskiej wypłynęła przy pomyślnym wiatrze dnia 4 b. m. z Plymouth. (G.H.)

FRANCJA. — Stanawszy w Strasburgu, Król odwiedził najprzód kościół, a potem wprowadzony został do zamku, gdzie przyjmował wszystkie władze duchowne, cywilne i akademickie. Następnie przyjął wyślanego z listem przez króla Bawarii książęcia Lowenstein; dalej W. księcia Badenkiego i margrabiów braci jego, Leopolda, Wilhelma i Maksymiljana; na koniec odwiedzi króla wirtemburskiego. — Akademia nauk poleciła Drowi Magendie zanie raportu, względem homeopatycznego sposobu leczenia doktora Habnemann. — Dziennik *Postanice* izb, pisze: »Według listów z Tuluzy, korweta *Emulacja*, która tam zawinęła z Lewantu, przywiozła wiadomość, iż na początku sierpnia admirał Codrington znajdował się w Alexandrii, i wspólnie z konsulami francuzkim i angielskim zajmował się układem z Mehemetem Alim względem ustąpienia Ibrahima paszy z Morei. Według tego układu, wojsko Egipskie ma wsiść na statki, które będą posłane z Alexandrii do Morei, a którym okręty wojenne angielskie i francuskie mają towarzyszyć. Ibrahim pasza odda wszystkich niewolników greckich admirałom sprzymierzonych mocarstw; podobnie Mehemet Ali odda wszystkich wspomnianych niewolników, sprowadzonych do Alexandrii po bitwie Nawaryńskiej. Admirał Codrington z swojej strony zobowiązał się wyjednać wolność wszystkim egipskim żołnierzom i poddanym, będącym w mocy Greków, oraz ludziom z korwety Egipskiej, zabranym niedaleko Modonu.« — List z Algieru dnia piętnastego lipca wyraża: »Przybył tu kapitan francuzki Bessart z połową jeńców wojennych, zabranych na statku korsarskim algierskim przed Tunis. Officer ten rozmawiał kilkokrotnie z dejem, a gdy przyrzekł odesłać resztę jeńców za dni kilka, dej uwolnił wszystkich Francuzów zabranych od początku wojny, i pozwolił im wrócić do ojczyzny na brygu kapitana Bessart. Jakoż dnia 21 czerwca zawinął statek francuzki, którego dowódcą, pan de Lille, wysadził na ląd resztę jeńców algierskich, i miał długie posłuchanie u deja. W uroczystość bairamu pokazał się pan de Lille z innemi konsulami w zamku deja, zjadł wnoszą, iż pokój z Francją został zawarty, lecz jeszcze nie ogłoszony. Dnia 23 czerwca popłynął pan de Lille na powrót. Odtąd rozeszła się pogłoska, iż admirał francuzki niezwłocznie tu przybędzie dla podpisania pokoju. Kapitan de Lille miał w czasie swojej bytności proponować dejowi, aby wysłał pełnomocnika do Paryża; lecz dej nie przyjął tej propozycji.« — Korweta *Echo*, stoczyła dnia 23 lipca bitwę z okrętem tureckim niedaleko zatoki Iepanckiej i miała 8 ludzi rannych. Bitwa zład powstała, że Turcy niechcieli uwolnić znajdujących się na okręcie branców greckich. — Z Tuluzy donoszą pod dniem 6 września, że dwa pierwsze

(Dalszy ciąg wiadomości zagranicznych w dodatku.)

(Dalszy ciąg wiadomości zagranicznych).

oddziały wyprawy morejskiej dnia 26 sierpnia niedaleko Malty połączyły się, a dnia 29 już były przy brzegach Morei. Do Morei posłane będą jeszcze wielkie zapasy żywności i innych potrzeb wojennych tak, iż spodziewać się można, długiego pobytu wojska francuzkiego w Grecji. (G. B.)

NIEMCY. — *Od Menu 15 Września.* — Xiążę Kantakuzeno z synem i z kilku osobami do orszaku jego należącemi przejeżdżał przez Norymbergę, udając się z Saxonji gdzie przemieszkował, do Grecji. — Dnia 9 Września w obec całej N. królewsko-bawarskiej rodziny, odbył się obrzęd zaślubin xięcia Maksymiljana, z bawarską xiężniczką Ludwiką. — Wielki xiążę badencki ogłosił przez rękrypt z d. 1 b. m. Mannheim wolnym portem. — Król bawarski pisał list do pana Eynard w bardzo pochlebnych wyrażach i ozdobił go orderem korony bawarskiej. (G. B.)

PORTUGALJA. — *Z Lizbony dnia 25 sierpnia.* Na statku parowym *Durham of York* przybył tu z Londynu posłaniec królewski, ale nie do konsula jeneralnego, będącego obecnie jedyną tu władzą angielską, lecz wprost do xięcia Cadawala i do wicehrabiego Santarem, którym oddał depesze nadające się nawet z konsulem. Nie wiadomo od kogo te depesze były, czy od lorda Aberdeen, czyli od lorda Beresford. (z Kur. Ang.). — Dziś siejsza gazeta rządowa, obejmuje pięć kolumn drukowanych, z wymienieniem osób, które dały dobrowolne składki do skarbu don Miguela; najwięcej ofiarujących jest biednych oficyalistów, którzy wrzekli się na rzecz skarbu zaległych im pensji. — Intendent policji wydał nowe bardzo surowe rozporządzenia dotyczące się włoczków w zaporcie nie opatrzonych. — Zdaje się, iż istnieć jakas kontrrewolucja przeciwko don Miguelowi. Gubernator w Castro, jeden z gorliwszych stronników królowy, został odwołany, mimo to jednak nieoddalił się jeszcze z miejsca urzędowania swego. Tak samo stało się z hr. Palmeira dowodzącym w Algarwji. — Wyspy Madeira i Terceira są tak mocno obwarowane, iż wojsko don Miguela nie ma nadziei iżby mogło w nich przywrócić dawny rzeczy porządek. — Listy z Oporto pisane, zapewniają, że siedm ósmych części ludności tamtejszej sprzyja Don Pedrowi. — Rząd portugalski nie zapłacił jeszcze kupcom i rzemieślnikom, za pomocą których wyprawa przeciw Madeirze uzbrojoną byłą mogła. — Wiadomości z Anglii nie są pomyślne dla Miguelistów; słychać bowiem iż rząd angielski chce uznać rejencję w Oporto. (G. B.)

TURCJA. — *Ze Stambułu dnia 26 Sierpnia.* — Od kilku dni przybyło tu wielu wygnanych janczarów, z prośbą, aby im wolno było mieć udział w wojnie, ale właściwie chcieli oni przywieść do skutku uknowany spisek. Sułtan kazał kilku z nich stracić i tym sposobem przeciął powzięty zamysł. Wszakże o kolokozność ta wstrzymała wyjazd w. wezyra. Do

pięro dnia 20 wyjechał do Daudpasza, a dnia 21 do Adrianopola. Wojsko, ktre za nim wyruszyło, rozciągało się wzdłuż na 3 mile. — Zapłatę żołdu wojska nieregularnego, włożono na mieszkańców wsi, tak, iż osady o 30 domach będą płaciły blisko po 6000 piastrów. — W tych dniach aresztowano na przedmieściu Pera kilka Ormjanek i oddano je pod dozór patryarchy nieunickiego. (G. H.)

OBWIESZCZENIA.

Kommissja województwa mazowieckiego.

Podaje niniejszem do publicznej wiadomości, iż w dniu 20 października r. b. w biurze burmistrza miasta Łęczycy w obecności kommissarza obwodu łęczyckiego, odbyta będzie plus licytacja na wieczyste wydzierżawienie 52 działów taki Wolnicą zwanej, do gminy rzeczzonego miasta należące, a nader żywny i z położenia swego znaczne korzyści zapewniające. Każdy z działów powyższych od trzech do sześciu morgów obejmuje, i każdy dział pojedynczo licytowanym będzie. Czynsz stale z każdego morga ustanowiony i rokrocznie do kassy miejskiej miasta Łęczycy optać się mający ztp. 9 wynosi. Præitium zaś fisei do wkupnego, od którego licytacja powyższa rozpoczęta zostanie, wyrównywać ma czteroletniemu czynszowi z każdego działu. Czynsz rozmiarowy taki i zwykłe warunki przedlicytacyjne, z których ten najniższym, ze w razie nieoptacenia przez lat dwa ciągle, przypadającego od wieczystego dzierżawcy rocznego czynszu; taką przezeń dzierżawiona, odebrana onemu zostanie, nowemu jako powrotna gminy miasta Łęczycy własność rozporządzeniu ulegną; w biurze burmistrza rzeczzonego każdego czasu przejrzaniemi być mogą. — w Warszawie dnia 15 Września 1828 roku. — Za Radę Stanu Prezesa, Referendarz stanu kommissarz wojewódzki: Koźuchowski. — Sekretarz jeneralny: Filipceki.

Kommissja Województwa Kaliskiego.

Ponieważ z dniem ostatnim Grudnia r. b. kończy się będzie dzierżawa:

- Myta drogowego od Kalisza do Koła.
- — — Kościelca do Konina
- — — Kalisza do Szczypiorna
- Cła mostowego z mostów w mieście Koninie.
- — — Kole-

które w dalszą dzierżawę na rok 1829 przez publiczną licytację wypuszczone być mają, Kommissja wojewódzka zawiadomia mających ochotę licytowania, iż na sali posiedzeń kommissji wojewódzkiej dnia 13 października r. b. o godzinie 3 po południu, na wydzierżawienie myta drogowego od Kalisza do Koła, dnia 14 Października r. b. o godzinie 9 rano na wydzierżawienie myta drogowego od Kościelca do Konina, i tegoż dnia od godziny 2 po południu, z Kalisza do Szczypiorna, dnia 15 Października r. b. o

godzinie 9 rano na wydzierżawienie cła mostowego w Koninie, i tegoż samego dnia od godziny 2 po południu cła mostowego w Kole.

Odbywać się będzie publiczna licytacja przed Komissarzem wydziału administracyjnego; każdy mający chęć licytowania winien jest złożyć przed rozpoczęciem licytacji wyrównyujące dwóchmiesięcznej dotychczasowej dzierżawie vadium, a mianowicie:

na myto drogowe od Kalisza do Kota	złp. 2700
— — — — — od Kościelca do Konina —	670
— — — — — od Kalisza do Szczypiorna —	670
na cło mostowe w Koninie	560
— — — — — w Kole	1380

o bliższych zaś warunkach do kontraktu, dowiedzieć się każdy może w archiwum kommissji wojewódzkiej. W Kaliszu dnia 17 Września 1828 roku. — Radea Stenu Prezes: Piwnicki. — Sekretarz Jeneralny: Dziwulski.

Sprzedaż publiczna nieruchomości.

Na mocy wyroku Trybunatu cywilnego I. instancji województwa mazowieckiego między Piotrem Manugiewiczem w Warszawie pod liczbą 1752 mieszkającym, a Józefem Sierakowskim przydanym opiekunem nieletnich Ignacego, Hippolita i Eleonory Manugiewiczów w Warszawie przy ulicy Krzywe-koto pod liczbą 198 mieszkającym, w dniu 21 Grudnia 1824 i 26 Kwietnia 1825 r. zapadłych, oraz z mocy wyroku sądu appellacyjnego z dnia 14 Grudnia 1825 r. między Walentym Pełcym Grabowskim teraźniejszymi głównymi i przydanym opiekunami powyż wymienionych nieletnich Manugiewiczów w Warszawie mieszkającemi, a Piotrem Manugiewiczem d. 22 Kwietnia 1828 r. wydanego, sprzedaną zostanie przez publiczną licytacją celem uskutecznienia działów, possessja w Warszawie przy ulicy Xiążęcej pod liczbą 1752 położona, w miejscu posiedzeń Trybunatu powyż wymienionego w Warszawie przy ulicy Długiej pod liczbą 549, przed W. Krzywickim sędzią delegowanym. Warunki licytacji są do przejrzenia u W. Podbielskiego pisarza tegoż Trybunatu w biurze jego i u Felixa Jasńskiego adwokata przy sądzie appellacyjnym k. p. w mieszkaniu tegoż przy ulicy Podwale pod liczbą 529. — Do interessu obecnego wchodzi także jako interwenient Wilhelm Grosser wierzyciel masy Manugiewiczów. — Stanisław Wysocki obrońca Wilhelma Grosser, popierający sprzedaż.

Uwiedomienia Spadkowe.

Gdy po zaszłej w dniu 26 lipca 1828 roku śmierci niegdy Tadeusza Kwaskowskiego właściciela dóbr Wielkie Zubki z przyległościami, w powiecie i obwodzie rawskim w województwie mazowieckiem położonych, spadek się otworzył, wzywa się przeto wszystkich interessantów, aby w przeciągu roku jednego, a najdalej w dniu 4 września 1829 roku, w Warszawie w pałacu Krasińskich zwanym, w kancelarji hypotecznej województwa mazowieckiego stawili się i prawa swe udowodnili, inaczej bowiem

prekładowani będą. — w Warszawie dnia 27 sierpnia 1828 roku. — Cestaw Kowalewski R. W. M.

Gdy po zaszłych w dniu 22 stycznia 1828 roku, śmierci Florjana Kasinowskiego, zaś w dniu 23 stycznia 1827 Fryderyki Gołoskiej, pierwszego jako wierzyciela kapitału resztującego 9000 złp. a drugiego jako wierzycielki kapitału 12000 złp. z większej summy 33,000 złp. w kapitale głównym 66,000 złp. na dobrach Gołosa z przyległościami w powiecie i obwodzie warszawskim, województwie mazowieckiem położonych, mieszcząc się, zabezpieczonych, spadek się otworzył, wzywa się przeto wszystkich interessantów, aby w przeciągu roku jednego a najdalej w dniu 11 Września 1829 roku, w Warszawie w pałacu Krasińskich zwanym, w kancelarji hypotecznej województwa mazowieckiego stawili się i prawa swe jakie do tegoż spadku mieć sądzą udowodnili, inaczej bowiem prekładowani będą. — w Warszawie dnia 28 Sierpnia 1828 roku. — Cestaw Kowalewski R. W. M.

Sprzedaż publiczna ruchomości.

Na skutek pozwolenia sądowego i uchwały rady familijnej, oraz żądania suksesorów s. p. Anny z Kamińskich Radziszewskiej, ruchomości po tejże pozostałe, jako to: różne kosztowności, zegary, meble, malowania, suknie, bielizna, sprzęty i naczynia fajansowe, miedziane, żelazne, i tym podobne przedmioty, sposobem licytacji dnia 2 Października r. b. zrana o godzinie 9, a następnie, zawsze zrana o tej godzinie a po południu o godzinie 3 tu w Warszawie przy ulicy Krakowskiej przedmieście Nro 375 najwięcej dającemu za natychmiastnem pieniędźmi srebrnem uiszczeniem się, wyprzedane zostaną. — Dan w Warszawie 23 września 1828 r. Rejent P. W. Marcin Ciechanowski.

W pałacu Nro 415 przy ulicy Krakowskiej. Przedmieście naprzeciwko pałacu namiestnikowskiego znajdują się w pawilonie na pierwszym piętrze do najęcia w każdym czasie 5 pokoi z kuchnią do tego słajnia na koni 4 i wozownia na dwa pojazdy. — Zyczący najmu i widzieć te pokoje teraz próżne, udać się zechce na miejsce do rządcy pałacu.

— Jan Łabęcki komornik przy trybunale cywilnym województwa mazowieckiego, przeniósł swe mieszkanie na ulicę St. Jerską do domu JW. Nakwaskiego N. 1771.

Wyciągnięte numery w 719 ciągnięciu loterji liczbowej, są następujące:

2. 55. 72. 12. 25.

TEATR. — Dziś daném będzie drugi raz dzieło sceniczne pod tytułem: Łukasz z pod Łukowa.